

N:o 1.

Ank. till Riksd. Kansli den 15 Febr. 1876, kl. 1 e. m.

*Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 1,
angående ändring i Kongl. Maj:ts nådiga byggnadsstadga
för rikets städer.*

Uti en inom Andra Kammarerna af Herr *L. Torpadie* väckt motion har blifvit anfördt, att den byggnadsstadga för rikets städer, som Kongl. Maj:t under den 8 Maj 1874 utfärdat, tvifvelsutan kommit att medföra goda frukter för stadssamhällena, om densamma inskränkt sig till meddelande af bestämmelser för nya stadsdelar eller åtminstone för nybyggnader i allmänhet, men, då författningen jemväl i vissa delar skulle tillämpas på redan befintliga förhållanden, mången gång verkat hämmande och framkallat bekymmer och missnöje. Så hade t. ex. den alltmer tilltagande bostadsbristen helt naturligt framkallat ett begär att till bostäder inreda så många lägenheter som möjligt, men ofta hindrades sådant genom stadgans föreskrifter om boningsrummens höjd o. s. v., hvarigenom byggnadsföretaget antingen måst öfvergifvas eller tillstånd dertill beredas genom att hos Kongl. Maj:t begära ett undantagsstadgande för det särskilda fallet. Likaså hade det inträffat, att fastighetsegare, som önskat nedtaga sina oregelbundet uppförda och förfallna uthusbyggnader af trä, för att uppföra dem i en sträcka och derigenom å sin tomt bereda mera utrymme och större prydighet, nödgats helt och hållet afstå från byggnadsföretaget, när uthusen efter nedtagandet ej fått uppföras af annat byggnadsämne än sten, så framt icke en dyrbar brandmur förut uppdragits. Byggnadsstadgans föreskrift derom, att byggnader af trä antingen skulle indragas femton fot från grannes tomt eller skyddas af brandmur,

Bih. till Riksd. Prot. 1876. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 1 Häft.

utgjorde nemligen i sjelfva verket endast ett maskeradt förbud mot uppförande af trähus i äldre stadsdelar, der tomterna i allmänhet vore särdeles små och trånga. I följd häraf har motionären föreslagit, »att Riksdagen ville, i underdånig skrifvelse, hos Kongl. Maj:t begära ett tillägg till Kongl. byggnadsstadgan för rikets städer af det innehåll att, derest i äldre stadsdel i något fall sådana särskilda förhållanden inträffade, att byggnadsstadgans föreskrifter icke kunde utan verkligt men för den byggande tillämpas, byggnadsnämnden, uppå anmälan derom, kunde tillåtas medgifva undantag, så framt icke derigenom annans rätt förnärmades, säkerhet för eldfara äfventyrades eller skäligt anspråk på prydlighet åsidosattes».

De af motionären anmärkta bestämmelser i byggnadsstadgan, nemligen i 32 § 2 mom.: att boningsrums höjd ej får göras mindre än nio fot från golf till tak, dock att i byggnadsordningarne må kunna tillåtas att gifva boningsrum, som inrättas på vind, en höjd af allenast åtta fot, samt i 34 §: att byggnad af annat material än sten eller dermed jemförligt brandfritt ämne icke må, äfven om sådant eljest skulle vara tillåtet, uppföras närmare grannes tomt än femton fot, med mindre den förses med brandmur eller annat tillfredsställande skyddsmedel mot eldfara, som i byggnadsordningen bestämmes, äro utan tvifvel, på sätt motionären yttrat, ofta mindre lämpliga beträffande äldre stadsdelar. Tomterna i dessa hafva i allmänhet icke den storlek, att en sträcka mot grannes tomt af femton fots bredd kan lemnas obebyggd. Uppförande af brandmurar, hvarmed ej sällan är förenad en dyrbar grundläggning, medför så betydliga kostnader, att endast större byggnadsföretag kunna bära dem, och annat tillfredsställande skyddsmedel torde ej finnas. Följden af sist anmärkta bestämmelse måste därför blifva den, att i äldre stadsdelar byggnader af trä i allmänhet icke kunna uppföras. Detta må, med afseende å trygghet för eldsolyckor, kunna vara ett önskningsmål, men frågan torde böra betraktas äfven från andra synpunkter. Det är känt, att i flera af våra städer är rådande en bostadsbrist, som medför betydliga olägenheter, och det har på många ställen visat sig, att, i följd af de högt uppdrifna arbetsprisen, icke ens boningshus af trä kunna med någon vinst uppföras, utan att en ytterligare stegring i de nog höga hyrorna inträffar. Vid sådant förhållande torde det ej heller vara med klokheten öfverensstämmande att genom alltför stränga lagbestämmelser lägga ytterligare hinder i vägen för nybyggnader af billigare ämne än sten. På grund häraf, och då en del bestämmelser i byggnadsstadgan, såsom om gårdsrums storlek och byggnads höjd, för äldre stadsdelar icke gjorts gällande ovilkorligen, utan endast så vidsträckt omständig-

heterna medgifva, samt författningen jemväl innehåller andra undantagsstadganden, torde det icke kunna anses olämpligt, om äfven i förevarande hänseende ett undantag medgifves; och får Utskottet derföre med anledning af motionen hemställa:

det Riksdagen må i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om sådan ändring i eller tillägg till byggnadsstadgan för rikets städer, att, hvad angår äldre stadsdelar i byggnadsordning, må ej mindre meddelas bestämmelse om boningsrums höjd, än äfven medgifvas undantag från de i 34 § meddelade föreskrifter, derest sådant af omständigheterna påkallas.

Stockholm den 15 Februari 1876.

På Utskottets vägnar:

C. F. TOLL.
